

درداں دے رشتے

قصور مند

پتھر محمد اینڈ جیلد سٹور
سائبرمدار علی سردار اور قصور مند کا کام
شمارہ 1027 بازار چاندی پورہ لاہور
مظہر حسین ایف ایم
0322-3519673

سٹاکسٹ پیپر محمد اینڈ سنز

کیہہ اکھاں

①

پیشہ محمد اینڈ جلد ساز
سائبر مرداد علی سردار، قصور مند کا کام
خانہ پانڈیشن پانڈیشن پانڈیشن
مظہر حسین انجم 03-16-6941027
0322-9519673

کیہہ لہاں، کیہہ اکھاں؟ کجھ کجھ نہیں آؤندی، نہ علم واماں اے۔ تے ایڈا کجھ سیانا
دی نہیں، کجھ کلی، کجھ راہ مڑھیاں دے، اک اک ان پڑھ دجے شاعری.... اکڑی بانہہ
پھڑن والا کوئی دسں والا وی نہیں سی۔

پرول دے پھپھولے، ادہ اٹھے منہ نور جذبے جھڑے اظہار دی
راہ مشکے نے اپنے آپ ہی شاعری دی راہ تے ٹپے، بندا ہے اپنے نموسا
جذبے تے دکھاں نوں ازور، باہر نہ کڑھے تے کیہہ کرے۔؟

بدلے، رماں داحسن، روم جھم پیندی سادون دی پھدار، کسے دی جوان مرگ
رت رداں والے رداں بھرے واقعات، انساناں دیاں محرمیاں تے زیادتیاں،
باغیاں وچ کوئل دی کوک تے آسماناں تے پودھ دیں دے چن دامتیاں بھریا خرام
کلیاں نال بادیسیم دی پھیڑ خوانی تے سیانال سسٹی ہوئی کسے دی جوانی دیکھ کے کوئی
مرد کھ ای اے جھڑا اپنے جذباں نوں کوئی نہ کوئی اظہار دی راہ نہ دینا ہووے
چاہے کوئی شاعر ہووے بھادیں ادیب، مستند یا موسیقار سارے اکھای قبیل دے
فرد نہیں۔

میں کیہہ تے میرا کلام کیہہ ایہہ تے سگن والیاں داحسن سماعت، اے ایہہ
ادہ میرے ور گئے بے علم تے بے سمجھ بندے نوں داؤ تھلاں نواز دے نسبت۔
رداں دے رشتے گڑھن والیاں اگے میری ایہہ ضروری گزارش اے کہ میرے
حق اند دھاکرن اتے نالے ایہہ دی دھماکن جے رب سچا الیں دھرتی استیلا
دسینکاں دے دکھ دیکھے۔۔ آئین

عزیزیت علی قصور مند
کستور کی ضیاع گہرا تہا۔

رشتے "قبول عام دی سند پاوے تے جناب تصور مند ہوری ایٹے، بانکے
سوہنے تے ہمیشہ ہمیشہ سحرے رہن والے شعر روز روز لکھدے رہن ۔
آمین ثم آمین

اے ازیاق
خانقاہ نوگراں

صندوق نویسٹ JP

کراں سخن پیار دے ہار گنداں، دیوے لاشریک مینوں
 اکہل گل زبان نہ چل دی اے، مولا آپ چا دے تو سبیت مینوں
 کس کرم کل دلا کھلیاں تے، اے ایمان تسمان حدیث مینوں
 اڑہ دودھ تھیں دودھ کوئی حد نائیں، کرنی آوندی نہیں تعریف مینوں
 شاعراں وانگ ہر ویلے نہیں بحر میرا کدی کدا اے لطف لطیف مینوں
 کول کول میرے رُس رُس پھر دے پھپھے قاتیہ نہیں ردیف مینوں
 عقل گھٹ بے علم زبان موٹی کرنی آوندی نہیں گل باریک مینوں
 سوہنا دیکھ کے کوی پیار جانا، کرنی آوندی نہیں پریت مینوں
 اے یاد جے کسے دی یاد کرنا نہیں یاد پریت، دی ریت مینوں
 لوں لوں تھکھا دل دی تھکھا اے انج پائے جے کسے تویت مینوں
 لائے لائے جس دے نال پیار میرا گیا کٹیاں اُتے فھرکے
 بڑا دیکھیا سی راہ واہ پکے آوندی ہوں نون نہیں پریت مینوں
 معرفت دیاں گلاں کراں کیویں یا شرعیت طرقت نہیں تحقیق مینوں
 دیکھاں الف نے اکر چھیا نظر آوے ہم نے دسیا پاک پلٹ مینوں
 کھلواں نیت نمازہ محبتاں دی، دھرتی جا پدی سب مسرت مینوں
 ہر دن ہر سرتے کہوں ہو جانی، کرنی یاد نہیں وقت ترک مینوں
 پیندی یاد بد گل دھپڑیاں دی کردی سخاں دے کھوہ غسرتی مینوں
 دس دے جدھی قصور مندا آوندی پڑ، نزدیک مینوں

سبزی باغ

اول صفت خلد کا جس چو مال
 مطبق بنو اسے فاطمہ پریا ہے
 دھرتی آدم سے آسمانی سورج چن ستارے جکین ماسے
 چون انسان تے ماری موری خدمت دیو چہ ساسے اکلی دام ماسے
 قصور و قدرت پی ہر شے خون کے نطاسے اور دیکھ اسے

رب محبوب پیار سے غار کرتے دھرتی امیر چاہے چیل
 رتے تاج لولا کی دھڑکے نونہ سے کلابی نشان نزل
 کاکر سے اشارہ لپس کی کھوڑی چکھوڑی پنچل
 سدا سے فضل دیا بھول کم کشم کشم آنا پندریل

نذرانہ عقیدت بخیر حرم و عالم صلی اللہ علیہ وسلم

پیشوا ساڈا کئی والڑا اے جدھے شان ن تھیں شان عروج ہوئے
 جیتھے جن انسان حیوان جھک گئے نوہی ملک دی وچ سجود ہوئے
 جدھی شان دے وچ بیان سارا قرآن موجود ہوئے
 ہووے آپ خدا ثنا کردا کہندا پیا محبوب محبوب ہوئے
 نئی تے نئی دی آل اتے صبح شام سلام درود ہوئے
 منکر کلمے تے آل قرآن داجو دیوا اوس دا گل نابود ہوئے
 پڑھے صدق تھیں جے انسان کلمہ زندہ اوسدا مویا قلوب ہوئے
 ذکر کلمے تھیں مرد خدا سالک جلوہ دیکھ کے کوئی مجذوب ہوئے
 برکت کلمے تھیں سو مینا تھ مندر دھاندا غزنیوں چڑھ محمد ہوئے
 نوہی سورج محمدی دین والا کدی نہ جہڑا غروب ہوئے
 سورج چن دی روشنی مٹ جاسی ایہہ فیروسی چمکدا خوب ہوئے
 لہندے چڑھدے سارے جگ اندا یہدا چانن شمال جنوب ہوئے

صفتاں کرن وچ آوے نہ صفت اوہدی بیحد نہ وچ حدود ہوئے
 سوہنا دین اخلاق جماعت کو تصور مندا پاویں پیاویں ایوب ہوئے

چار پارہی شہ قارہم

اعلیٰ توں اعلیٰ نبی، نبی دے چارے یار اعلیٰ

متک نہاں پوراں ویج نبی کہیا اکو چہے چارے ولدار اعلیٰ

پئے اجد وی مشکلاں حل کروں مشکلاں نے حبیب کرار اعلیٰ

عاشق رسول مقبول صدیق اکبر جہاندا نبی دے نال پیار اعلیٰ

جابر عادل عمر فاروق اعظم دشمن نبی تے اٹھالی تلوار اعلیٰ

عثمان غنی حضرت غنی سن مال اندر کیتے حق دے پئے پیار اعلیٰ

رہتے گتیاں ویج نہ آوندے نے العام نبی تھیں پائے سرار اعلیٰ

قصور مند اقصور ی ایں بھاویں کیڈا اوہ رحمتاں داد بار اعلیٰ

خوش صحرانی قطب رسانی سید القادر حبیبی

پیر پیراں نوں اعلیٰ بخشی بے پروا ہے ————— رتبے پائے
 چودوں دلی تے کل دلیاں دے کندھے قدم لگائے ————— تے قطب بنائے
 بارہیں سالیں ڈبے بیڑے مغویں بنے لائے ————— سنے ملا
 قصور مندا ادہ یاد کریں تے پنچ پلک وچ جائے ————— ڈھل نہ لائے
 سوہنا ماہی جگاں وچوں کوئی نہیں اس دے تُل ————— کھڑی اے بھل
 کی دتاں میں گل کرن زں جان ہلائے نے بُل ————— کردے پھل
 سخن کرے جیوں پتے موتی ٹٹ ٹڑیوں پوندے ڈھل ————— پیارے کر
 قصور مندا خوشبوزلفوں آوندی اے جھبیل جھل ————— دھنیں
 رکیں اکھن لدی نہیں کیتے باہجہ مزدوری ————— تے منظوری
 معافی کالیاں کہہ بیاں تائیں خاطر کالی بھوری ————— ملے ضروری
 اوتھوں خالی کوئی نہیں مرڈا اوہ دربا حضوری ————— ٹھکے
 قصور مندا بختے جے اونگاہ کرم دی پوری ————— لکھ قصور
 درتیرا جھڈ جاواں کتھے نہیں ہو کوئی پاسا ————— تیری آسا
 رہے خوف نہ خطرے لگن پھراں بے دوسا ————— بے دلاستا
 ہو کوئی مینوں دسنا تائیں حسن شیرے دا ثانی ————— وچ
 توں مینوں ہن کچھ نہیوں لا محبت ————— کانی ————— میرا
 توں بہادیں نہ جانیں مینوں جان کران قربانی ————— کس کم آئی
 قصور مندا مسافر دنگوں اک دن چھوڑ دھانی ————— دنیا نانی

مقولہ شاعر

عشق محبت ادکھا پسند نہیں ایہہ گل سکھائی موت دکھائی
بھکے ہوئے دیکھ عین تیرے نوں ہر پہر ہر ڈالی کوئی نہ خالی

ساقی دالی ساڈا دالی
گلاں خالی جھون اکھن خیر پائیں توں دتے ہاں سوالی
تصور مندا قصوری ایں توں کتھے عشق بالی

مہر تیرا پیار ناہیں چھڈ دا ہے ایہہ مرض آوے ناہیں تسلی
عین تیرے دی سوتے دا نگوں سبناں اک تجہ تلی کسے نہیں جھلی

پانڈی جلی جس ڈھٹی ایہہ چمک پیاری سوئیوای پھردی جھلی

را انویج کھلی تصور مندا میں آساں اذر پھردی داٹا ملی ۱۰۰۰

عشق نے ورد و ظیفے تڑے بہن نہیں دینا تھڑکے اندڑکے

کول و سیدیاں کولے کولے ہو یاں سڑکے کڑکڑکے

تیرے پاواں پئی مناواں رداں داناں پھڑکے قد میں چڑکے

تصور مندا جہاںی سجن دی موت دے نالوں بڑکے دکھیں اڑکے

عاشق عشق دے کڑے پیڑے ڈوراں سٹ خدا تے بے پرواہ تے

تنگہ نہ توکل تاریاں لیندے وحدت دے دریاتے جتھے نہ ہا تھاے

جو کچھ ہو جائے ڈولن ناہیں راضی رہن رھاتے بے نہ ناتاے

تصور مندا اہہ مرن تو پہلاں مرنے ہونا حیات ہے مشکل باتاے

فراق سخن دا

کنت دے باہج لبنت نہ بھاوے نہتہ نہ ہا دن ونگاں دیپ کی رنگاں
 جال ہوئی نامرماں اندر کوکاں دانگ کو لنگاں باہجوں سنگاں
 چھوڑ بستیایں پھڑاں اُداسی پھراں اجاٹاں جھنگھاں دین شیرلیکاں
 قصور مندا چل مگر سخن دے جوگ بن کے منگاں آہیں سنگاں
 آخر توڑی وجن نائیں تیرے دوتا اکھاں تے پئی تکاں
 دل نوں دل دیاں کھانڈیاں جاوے اکھ تینوں نہ سکاں میں پئی جھکاں
 جہاں تک دم حیات والہ آس تیری میں رکھاں نائیں تھکاں
 قصور مندا میں دانگ سی دے مگر سخن اٹھ لساں اکچھ وستاں
 حسن سخن دار بہرین یارو صبر تسمت کھوئے نہ دل کھوئے
 جاگے مین تے دیکھ نیناں نوں بھر کے نیناں موئے اکھ کھوئے
 بھیم بھیم پانی ٹک نہ جانیں میل ولانڈے دھوئے مین جدھ پوئے
 قصور مندا جو عشق دے باہجوں دنیا دے دین موئے سمجھ نہ پوئے
 حسن سخن داکا نگیں چڑھیا لپھاں ٹھاٹھاں مارے شوہ نے بھارے
 دیکھ ٹھالاں نوں لکھاں ٹھلے تارو تر تر مارے نہ دین کنارے
 چشماں دپوں ریشماں جٹیاں بجلی دے چمکارتے لاٹاں مارے
 قصور مندا ادہ چن چمکدا ادسے پئے نے تارے لوکی مارے

دیکھ کے چن میرے دے لوں بھل جان شہزاد کس نوں قبراں
دیکھ کے دل چکور ہو جاندا آون ڈاڈیاں سدھراں فی بے صبراں

اس دے مگراں
لیسی خبراں

جھل تے کوچی کو بھی بھاویں کیڈی بے خبراں
قصور مندا میں دا لگ سستی دے کو کاں دی وچ قبراں
حسن بن دی کیہہ گل دساں چن اے وچ حسناں حسن خضرینہ
اس دے دا لگوں ہونہ کوئی دسا وچ زمیناں دیکھ کے جینہ

دیرانہ تھینہ
مسلمینہ

اوپرے نین صراحیاں نشے تھیں بھر پیلے پیناں
قصور مندا میںوں دیس پٹن دا جیویں شہر مدینہ
ٹر گئے سجن طوفان جدائیاں کوٹ آساں دے ڈھائے کون بناٹے
جیویں ہوت سستی دے تائیں سستیاں چھوڑ سھائے غیر نہیں آئے

جائے تائے
تے

کیہڑا ایڈا ددی میرا گمراہ نہان اکھ جائے
قصور مندا غم سجن دا دل میرے نوں تائے

صفت سجن دی

بھولی صورت سوہنا بہتا کیہہ دساں نین دغاٹے جدھر جا پڑے
کیتی جاندا زور زور دی ون دیہاڑی لتاڑے کئی آجاڑے
دھماں گھٹے دھوڑا ڈانا پکڑ سولی تے چا پڑے کسے نوں ساڑے
قصور مندا اے دوسداں دے منڈھوں پے گیا کھا پڑے پینا لتاڑے

کسے نوں ساڑے
پینا لتاڑے

سوہنے لٹ دلاں نوں لینے کیہہ کرنی صفت مشرتاں پھیل ملو کاں
بھووال کماناں پلک خدنگاں بھرے نال سکواں مین بندوتاں

حسن خزانے اتے پائیاں ناگ زلف دے شوکاں
 تصور متدا ایہہ حسن محبت نہیں رہندا اے مصیبت ضدوتاں
 بھونگر کوکاں
 گھٹن کوکاں

عاشق مگر معشوقاں جانے بھادیں موت نہیں ملدی
 پیٹے دیکھ کتسی دے داگوں نشگی پیریں ملدی
 راہواں ملدی
 راہ تھل دی
 سوہنی دیکھ گھڑے دی مٹی شوہ دے اند گل دی
 نہیں ملدی
 تصور متدا اہہ رنج مصیبت مگر سبب جو جھل دی
 شگ دل دی
 بے پرداہ پرداہ نہیں کردے معشوق لٹکے سوہنے
 دندیاں دیکھ کے ہمدے اگوں داغ دلاں کس دھونے
 دلاں نول سوہنے
 سوہنے پئے ہونے
 مرن پتنگ نہیں ترق شمع نول بن پھریں پئے کہنے
 دھکیں پرونے
 تصور متدا نہ پون کے نول عشق دے پھٹے جھونے
 عمرے رونے

کیا لکھی

جہد حسن جلست وچ کہن دیوانے وہ دوسرے کتب خانہ
 کئی ٹکڑ جابریاں انوری و خدیون شہر وال، پش گراماں

کئی یاد چوہی لاه طبرکے

الاسکان کہنے دے تصور متدا فیریں رنگی پاواں کیا داناواں
 لمبیاں ساہواں

✓ کلام شاعر بن زبان شاعر

کہوں چا میرے گھر سبز ہراں ڈھکن سریں پہرے لڑیاں مہندی دھڑیاں
ریجاں ڈھول دے ڈولے گاؤں اودھ کھوں رحمتی جھڑیاں قسماں سڑیاں
کسے زوں نال نصیبیاں لیمن ایہہ خوشی دیاں گھڑیاں اڈکین بڑیاں
قصور مندا کئی رکھ رکھ آساں جا قبریں وچ دڑیاں توڑ نہ چڑھیاں

زردان نال وچ الارے پیگ کتیاں نے چا پڑی ٹٹ سداڑی
سدا ہری بھری نہیں رہندی ایہہ زندگی ڈی واڑی ڈنگ داڑی
سدا باغ ادنہاں اکھڑا جہاں نفس کراڑی عشقوں سداڑی
قصور مندا کئی تیرے دا گون گیلے کے صر گیارڈی گئے اگاڑی

موسم عجب بھانی والا ہر شاخ سہا ندی مستی پاندی
وچ ہنائیں کرے ادائیں نخرے باز دکھاندی گیت پئی گاندی
تپے جھڑ عمر دے جاسن وگس پتر اخرا ندی ڈال داندی
قصور مندا ونڈ پھڈ ہتھو ہتھ پئی جاندی بہار پھلاندی

خوشیں روپ سہاون ستیاں رت جوانی نورے کتن بھورے
چینی اڈھن لک مرڈن جیوں پیلاں پاندے سوراے کڈھن ڈندے

سجن با بھجوں میں عاجز دی پئی زہندی جذب بھورے نے پڑھوں
قصور مندا ایسے آساں اندر نیڑے ڈھکی گورے جی غور۔

رہت بہار سہا ندی سوہنی ستیاں کھین ہو ہڑے بن بن جوڑے
آن کہیلے اچن جیتی سبناں سنگ تروڑے پائے دھوڑے

دینا دے دج انہیں بندہ پیا حرم وچ دے جیون لوہڑے

قصہ مندا او گنہ بے تمیری پکباندی گھوٹے توں دن تھوڑے

نیں سپاہیاں بھڑکے مینوں دتا حسن دے تھانے زور تگانے

حاکم میں سفارش مندا نہ کسے نوں جانے کردا بہانے

دلبر میرے دل وچ رچیا نام دے درد پکا داں محالوں گاواں

کھوج تیرا دیکھ سستی وانگوں چم چم اوہناں تھاواں سینے لاداں

سوہنی وانگوں حبسہ ڈوبے لہندی وچ پئی درد چھنا داں غولے کھاواں

قصہ مندا میں آس نہ توڑاں ہتھ لکھاں نوں پاواں رڈی جاواں

ہن میں یاد کران بہہ گلی مردی نوں مار مسکایاں چھوڑ سدا ہایاں

رہ گیا کہ لاؤں کوکن دونوں جگ گویاں ہتھ نہ آئییاں

توں ہونڈوں تے سب کچھ چٹکا لگدا سکھایاں دولت اییاں

قصہ مندا میں کچھ نہیں بن دارو پچھوں تا یاں وقت دہائییاں

سجن اساتقوں ندری ٹریا نواں سپن کے جوڑا ہتھ سو گھوڑا

تھر تھر جان کہنے پئی میری سن کے نام دھوڑا ٹٹے خانے دھڑا

کیہہ میں دساں ٹر گیا داغ نہیں ہندا تھوڑا ۱۰ سینے دا بھوڑا

قصہ مندا توں مال درد دے آکھ جدا میوں دھڑا پھٹ گیا جوڑا

ٹریا بن رہندا نائیں پاکے سمنست تروڑاں کیوں موڑاں

پیر پیراں تے ترے منتاں کیتے لکھ کر ڈراں ہتھ ٹپی جوڑاں

ٹریا جاندا انہیں کھلونا دے کے تروڑ میروڑاں کرا جوڑاں

قصہ مندا مینوں جگ دے اتے ایہو وڈیاں تھوڑاں تیریاں لوڑاں

نہا عرصہ آواز

دیتے نشان مکان و اسلامی، وچ و سداں نفس کراڑیاں نے
 ناہیں عورتاں ساریاں کسریاں نے منہ مرداں و انگوں مچھاں داہڑیاں نے
 کھلون وچ نماز نہ وضو کھلون دیون ایویں مفت بھن لوٹے واپڑیاں نے
 گزر مشکل تصور مند اظلم ایہہ تے آتشی پہاڑیاں نے

لوہب دے وچ طمعے نے مار چھا پہ سلمانی اگک دب لئی کدھرے
 وڈھی ٹھکی نہانے وچ لٹ گھتی، گل ایساں والی رہی کھئی کدھرے
 خمد بعض بھر تبادی بادشاہی، گل خلق محبتاں گئی کدھرے
 ایتھے آپا اپنی پی تصور مند، گل نفس و نفسی اگے رہی کدھرے

اپنا آپ بنائی پھرنا ایں واسر خودی دی ٹھٹھی پوڑ تڑٹی
 پرچن وج نہ آفے گدی دل خواہشاں دی ٹٹی پیٹ دی ٹٹی
 پکی دست پیاری ساری بھری نفس دی چٹی ، جوڑ کر سٹی
 قصور مندا اڈے روہڑی جانا ایں عمر ساری دی کٹی حرص دی ہٹی
 جس دے ہوئیے ہو جانا اے موتوں اکاں لٹا کے جرم گدا کے
 لوکی اکھن ہیر دارا نجھا آیا منڈراں پا کے ، ٹلے جا کے
 بن گیا مہینوال سوہی دا پٹوٹی پیرے لا کے مال لٹا کے
 قصور مندا پن سسی دا دھوبی نام دھرا کے ذات دھاکے
 عاشق لوگ معشوقاں دے ہوندے دا من گیر مر کے اخیر
 رانجن خیریں ہووے میرا ، پٹی منادی پیرا جٹی ہیرا ،
 سوہنی تاہیں سوہنی ہوگی شہوہ نون جا ندی چمیر ، تیرے پی نیر
 قصور مندا وج تھل دے سسی نہیں چھٹا نیر ، پھرے دگیر
 صورت دیکھ سجن دی جہاں پٹی اے چنگ چواتی د جلاوہ ذاتی
 کسیاں دیکھ گھتے نے رولے پھر دی کوئی چپاتی عقل دی باتی
 وجود ج سہارن دتم نہ مارن زخم جھلن وج چھاتی باجھول ساٹھی
 قصور مندا اڈے پیار سجن دا ہو باقی حمیاتی عاشقاں جاتی
 توں اپنے آپ نوں چنگا سمجھیں مندے سمجھیں ساے اوگن بھارے
 کتھوں چلیاں کتھے آیاں اے نیت نہ مارے بٹھے وارے
 لکل دے وج منہ پا دیکھیں کی کی کیتے کارے دیکھ دو بارے
 قصور مندا قصوری رہندے تیرے جھے نکالے اوگن ہارے
 لو کو سن لو مر گیاں میرا چا ڈھیر بنا یو مٹی پا یو
 جتھوں دی میرا دلبر لنگے راہ وج دفنایو اوہوں دس جابو

شہر غموشاں

شہر غموشاں دے وجدوں میں اک دن پیا ساں نال اتفاق دے لنگ
 اک مکان چوں ایہہ آواز آئی اڑیا ایٹے نہ شان دکھا کے لنگ
 جے توں ہیں ایمان قرآن والا میری قبر تے ہتھ اٹھا کے لنگ
 ناہیں اکھیا پھل چڑھا جائیں، ناہیں اکھیا شمع جگا کے لنگ
 لکھیا وج قرآن حدیث جویں، تیویں توں دی حکم بجا کے لنگ
 متے معانیان ملن تصور مندا کلمہ نبی دا مینوں سنا کے لنگ
 من سکے ایہہ آواز تے حیران ہویا اوہناں پیراں تے ای کھلیا رۂ گسیاں
 کی سیر اسرار کی بات مخفی ایہناں سوچاں دلیلاں وج پیئے گسیاں
 ہویا سی خودی تھیں قلعہ بلند میرا وانگ ریت دی کندھ دے ڈھگیاں
 اگاں ٹرن ناہیں ہویا تصور مندا ڈھوہ قبر نال لا کے ہم گسیاں
 جھڑی قبر نال لا کے ڈھوہ بیٹھا اپنی چمند حیران غلطیاں کر کر
 اوس قبر تھیں فیر آواز آئی لگا سُن میں دھیان غور کر کر ..
 رہن والے بھار نہ پا اُتے ایٹے مان تے نالے گمان کر کر
 تیرے وانگ ساں دنیا وج اسپیں پھر دے رہے ناز تے شان کر کر
 اسپیں مونٹے تے تسی سپوندے ہو مار نہ مویاں نوں ظرطافان کر کر

حکم رب دا جہناں منیاں نہ گئے اپنے حکم رواں کرکہ
 دانگ ابلیس دے لغتاں لکھ اوہناں رتے دروازیوں رب شیطاں کرکہ
 حکم عدول جو رب رسول دے نے گلاں دسا پیا تباہ کرکہ
 اوہ سڑن بے ادب وچ دفنیاں دے روندے پئے اودہ آد دفن کرکہ
 تیری ہک اُتے مہک لیا کیم پھرین طبیعتاں ایڈ مستان کرکہ
 کوئی کرنیکی پار لنگھناں این، گلاں نہریاں نال نہیان کرکہ
 اک دن کول ساڈے توں دی آ جانا، حرص طے دے حساب میزان کرکہ
 الین زمین دے وچ عرفان ہو گئے کئی شاہ تے حکم سلطان کرکہ
 شہادہ فرعون بھی نہ ہے، خدائی دعوے وچ جہان کرکہ
 سنے تخت ہوا وچ ہوا ہو گئے، بادشاہی پریاں دی سلیمان کرکہ
 نصب موت دے موہوں چڑھ آئے ایتھے شاہوکار کئی ہٹ دکان کرکہ
 آگے موت دے کنٹاں لٹا گئے نے ڈنڈ بیٹھکاں زور پہلوان کرکہ
 اس دن نوں فتح نائیں کیسے کیتا، گئے ہمتاں کئی جوان کرکہ
 درہ خیبر جہاں نے اکھڑیا سی مرتب نوں تنگ میدان کرکہ
 شکر اوہناں دی وسیدی ظاہر نہیں، دعویٰ کوڑ دا بہن انسان کرکہ
 رہن گئے اوہناں دے نام نشان روشن جہڑے ہتیاں گئے میدان کرکہ
 سکندر جہنے نہ رہے قصور مندا فتح ہند، کابل ایران کرکہ
 شہر غموشاں دے وچ جا کے میری ہو کے جان حیدر ان دیکھے
 کچھ کپیاں عمارتاں چونے رگی ہویاں، وچ کپتے دی بہت مکان دیکھے،
 دلایا تہی ناہیں کیدے لوگدی کدھرے جگ دے نہیں شمع دان دیکھے
 انہاں اکھیاں نال سنان دیکھے، جہڑے کر دے شان گمان دیکھے
 کہ دے ظلم غریباں دے نال آ ہے، نالے خود خدا کہاں دیکھے

گیا اُسے یہی شہر دے دیج جدوں مٹے ہوئے میں کئی نشان دیکھے
 کون امیر تے کون غریب یاد اوتھے کوئی نہ کمر دھیان دیکھے
 بھڑے اک پھل نہ چک سکدے سن پئے اوتھان تے پہاڑ طوفان دیکھے
 کول مورتاں مورتاں سوہناں سن سن جنہاں دا پیا جہان دیکھے
 نازک بدن گلاباں تھیں اوتھان دے سن دیج مٹی دے کیڑے پئے کھان دیکھے
 آیا خوف مینوں موت یاد آگئی جسد ایہو جیٹے ساز دسان دیکھے
 رُٹا آساں بھی ایہناں دے نال آکے باریک نظر کر جے انسان دیکھے
 قصور مند ادنیٰ کر عمل کوئی دکھ روز خیں پئی نہ جان دیکھے

ربّی

کہو الٰہ شکر کہہ غماں نے گھیر لیا جان کھوہ دیلاں دے پائی ہوئی اسے
 دسد کوئی سبب بچا داسیں کہہ کی شہیرے منہ و سچ آئی ہوئی اسے
 گنا جانداں دے موم کو ہم بہار والا تیرے باوجود آئی ہوئی اسے
 رنج و غمناں دیکھ قصور مند لاہندگی رب دی تے موبھلائی ہوئی اسے

ظلم کو دیکھ کر دی وھرتی

سچ رب دا نام ایں حق با بھوں ایں جگ تے غیر نوں سوکھ کوئی نہیں
 کلمہ نبی دا اکھ جو کم آوی جس یاد با بھوں بھنل دی گور کوئی نہیں
 غوطے خیال اندر چپکاں مار روناں بناں بنیے کر دا شور کوئی نہیں
 ہر اک دا تالعدار ہاں میں کسے نال میرا شرکت گدور کوئی نہیں
 گل اپنی اپنے نال کرناں کسے دا گلہ ایہہ گھور مسور کوئی نہیں
 ڈگیں پیاں نوں لوک لتاڑ پھڑے مارا حال غریب دی غور کوئی نہیں
 کر دے ظلم مظلوماں تے پئے ظالم اکوں اکھدا تھوڑ کوئی نہیں
 لٹیا جائے کوئی پیا دھائی پائے اکھن سنن دا لے دیکھن چور کوئی نہیں
 ریاکاری، غداری دے پیک وندن عدل بیع انصاف دا دور کوئی نہیں
 شتر لوہب تے طمعے دا پھرے لگا جدھی کسے دے ہتھ دور کوئی نہیں
 دھکے خوریاں چوریاں ہن ڈاکے حکومت وچ پنجاب لاہور کوئی نہیں
 مارشل لا دی لا غداری اینوں کیتی اجے ٹیکہ کھرک بھوہر کوئی نہیں
 بھوئیں عدل دی تے کیتا ظلم قبضہ رہیا کا غنہ پڑاری تے گردور کوئی نہیں
 فضل ایمان دے لالچ مینا دیاں نے جدھا چھڑیا بھور کچور کوئی نہیں
 قتال حرام کی جائے چھڑے ڈ ڈنگر دھور کوئی نہیں
 عالم دین ہتھ پیٹ داہن واجہ انگ طمعے با بھوں رہیا ہور کوئی نہیں
 بولن لالیاں خالی مٹیاں تھیں عزلی حین دا دھج جکور کوئی نہیں

مطلب کو صدیاں ساریاں کھیاں نے دنا داری دے کھیل داکوئی بھور نہیں
 وقت بخت آئے کاواں کڑ سیانے دشمند سخی و تاج سود کوئی نہیں
 بے ایمان جہانی و تاج کرے خمرے بڑھا ایمان حب بھی تو ہر کوئی نہیں
 جدھے مگر مشنڈیاں دنگ چایا رنڈی دن دنیا جدھا شوہر کوئی نہیں
 الٹی چال زمانے دی تے حال و گڑے ہن سدھرنے دا سدھار کوئی نہیں
 قمتے تہڑیاں گھت کو پت لیا بھلیاں مانسا ندا چلدا نور کوئی نہیں
 چڑھ گئی سیر دی پان چھٹا کیاں نور ویکھو چھڑکے تے کمزور کوئی نہیں
 کال مکال دے بھار نے ماڑیاں نور سکھیں و سدا یاں ارج دی ادھر کوئی نہیں
 ڈٹھا پھر کے جگ قصور مند اگنہ گار تیرے چھپا ہود کوئی نہیں

رباعی

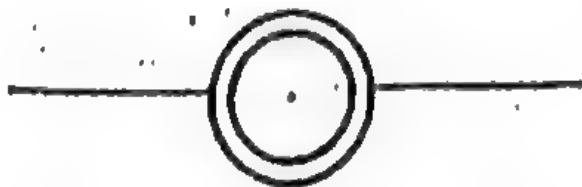
حال دکھیاںدا کتھے جاند نے نے سکھیاں بھر کے نیند رات سونے و
 بنے دے بیت ناہیے کدے یوتیت کردے وانگ جو گیاں جگے بھونے

نیا مالے پیارناہیے ایہہ یاد بنے دے بانا دے رنڈی تے گونے و
 قصور مند نہیوں سدا بیٹھ رہندے چہرے آگے بنے گئے اوہ جانے

قصور مند

مقولہ شاعر

اسلام باقی مسمدی شان باقی رہے پاک کلام قدان باقی
 فرض ہے پڑھنا سنانا تے حفظ کرنا اؤ نہاں واسطے فرمان حضور باقی
 دین مسمدی لاناں ماردار ہے، نہ کفر والا شمع دان باقی
 باعمل دی صرف تصور مند ارعایت ہونی اے وچ گستان باقی
 کلمہ گو لوگ جو اسلام والے اؤ نہاں دا وال نہ ہوئے نقصان باقی
 کلمہ وچ اے وس ظوف ان اندر بنی آپ ہوئی کشتی بان باقی
 بیڑے عاصیاں دے تار لان بنے چڑے امتاں دے گلہ بان باقی
 روزہ نماز چل پیروی تہی دی تے الیں گل تے رکھ ایمان باقی
 اجے ہے ویلا لگا ہویا میل ہتھو ہتھ پئے ومان باقی
 باز عمر والا نکل گیا ہتھوں کسے کم ناہیں پکھوں تانے باقی
 کوڑ موڑ والی اڈ دھوڑ جانی رہ جائے کاسیح بیان باقی
 اؤ نہاں دا اڈناں جگ توں جاو ناں ایں پچھے جہانم دے رہے نشان باقی

کلیاتِ ناز و محبت

کیا رب نے مال میں صابر بندے اجمیر والے تھے تا ناہن
میں ظالم دی داگ آزاد کیتی لوں کپڑے لینے ادھیاساہ ناہن
بول مرغی یعقوب داتولیا میں دتا چال سال روا ناہیے
کتیا حسن دامن سی یوسف نے دے آٹیاں گل پواناہیے

سلیمان نوں مان سلطانیاں دا دتے اس نوں بھٹھ بھوکا ناہیں
کر کے عاجزی معافیاں سنگے رہے دسویں بخشدار ہیا گناہ ناہیں
ہو کے چورتے چور تھیں چتر بندے گل اجمیر سمجھدے بے حیا ناہیں
پاکستان تے ہے ایمان کتھے بھین سمجھدے پئے بھرا ناہیں

ہن پئی پیراں تھیں ڈر کھاندی تے نیت کسے دی رہی صفا ناہیں
رہ گیا اے حرام اسلام نٹھا قدر مھوٹ دی، بیج دی جا ناہیں
پئے ڈھڈوری ڈھڈو جاوندے نے چیراک دھرے دسدے راہ ناہیں
ہر کوں اپنے آپ دی خیر شگے، ہور کوئی رہ یا نہ رہ پرواہ ناہیں

اتوں کرن پیار فدا رجوں بھوٹی چاہ کر دے رجوں چاہ ناہیں
توبہ توبہ کر ٹھکیاں کر سی جانڈے ناہے اکھدے نے لاندے دا ناہیں
زبانی گل ہے مٹاں تے مائیاں دی بول تو لے اترا پاناہیں

لیر دلیر زاج کشمیر ہوندی دیندے لیاقت نوں آپ مروا ناہیں
 ویکھ لئی دا اہنا ہندی بہادی نوں کھڑا ہوندا جے جناح ناہیں
 مار شیر دی تے بہادر گڈ بنیاں کھا کھا کے ہووے پکا ناہیں
 گھکھے غریب تے چکیں چہب تیری ادی ایس طرح گئے فرما ناہیں

ایہہ اقبال تیرا وج زوال آؤ تاں ساگل رہی ایسے دا ناہیں
 ملی ہوئی کشمیر تقدیر دلوں مہتھو مہتھی توں پیا گوا ناہیں
 مسلمان ہیں تے سرمیدان ہو جا ایویں حق نوں پیا کرنا ناہیں
 اوہے بھت دے کیوں پیٹھے کے کہیں گلاں دانگ عورتاں مکھو چھپا ناہیں
 بن جیڑد دا شیر دلیر ہو جا ڈر دشمنان دے پیا کھا ناہیں
 کریں پتہ تے انشا اللہ رہنا ظالم دا نام لقبا ناہیں

دعا

بمکتہ چین مہین پیند حرف حرف آؤے، لفظاں لوں چھڑے

خود ہی خود پسندی اندر رہن حسد و بیج مٹڑے، بغض و بیج کڑھدے

جہڑے لوگ محبت و ارنال شوق دے پڑھدے، درد و پیچہ بڑھدے

تصور مند اادہ لکپاں والے خیال جدھر گل کھڑے، تشے پے پے پڑھدے

موہوں مسک مراد ہے پان دلدی، بے براتاں شب ہرات کتھوں
سدا زندگی لیے قصور مند ہوں غمخوارا آب حیات کتھوں

ج جہانوں طلب و نیاز دی اے اٹھ پار دی طرف سدھان راتیں
بی بی واہگت زلیخا تیار ہو کے بندی خانے دے بند بھان راتیں
سوہنی واہگ جھناں بڑی چیر کے تے گلے جا محبوب لگان راتیں
قصور مند اٹھ پار دے ملن کارن ڈیرے باغ سیالاندے لان راتیں

عجب

آج بچے نبی کے تے کوئی بھی نہیں، یہ انسانیت تے انسان شکے

عجب دانتے تے کان کوئی بھی نہیں، یہ انسانیت تے انسان شکے

عجب دانتے تے کان کوئی بھی نہیں، یہ انسانیت تے انسان شکے

عجب دانتے تے کان کوئی بھی نہیں، یہ انسانیت تے انسان شکے

قصور مند

قصور مند اہمہ کھید عشق دی جس سر بازی لائی، جُٹ دکھائی
 بے دسی سسی اٹھ تھلاں نوں نئی کیتی عشق نہانی اُوہ بڑی بیانی
 مارو تھل اُوہ کر بل وانگوں جتھے ناں پتھاں نہ پانی اوکھی کہانی
 دیکھ کیویں پئی کردی پیٹھے شہر بھنچو دی دانی پیراں توں ماہی
 قصور مند سوکھی گل زبانی اوکھی پریت لگا لے تے تُو چڑھانی

مہراجی

اُوہ ماہی دنی آس ہے ساریاں توں ہر اک جس دی پھرے وراگن ایسے نی

کوئی عجیب انوکھرازا اوہ نہ وج سون تے نال وچ جاگن اے نی

اوں مالکے گھر کوئی پتہ ناہیں رنڈی کون تے کون پہاگن اے نی

کس نوں نہ منظور قصور مند ہر اک اکھ دی اے اوہ میرا ساجن اے نی

قصور مند

مکی عمر نکایا نہیڈوں پسینڈا اک دولاہنگ نہ بھری پلاہنگ
 لوں لوں داغی دنیبا اندر کھا دکھاندی ساہنگ نکل دی چاہنگ
 دل نکالے نوں لکھاں خواہشاں رت ددھیری تاہنگ نہ گئے لاہنگ
 قصور مندا مل راہ سجن ما بھر کے اک دلاہنگ رکھ کے تاہنگ
 کماہنوں حال حرصاں دے اندر بیٹھا ایس جان پھسا کے قابو آ کے
 غفلت سستی چڑھ گئی اے تینوں دنیا تے دل لا کے اُدھ قول جھلا کے
 سدکنوں دل صاف کریندوں عشق دی آگ جلا کے خوب تپا کے
 قصور مندا فیروقت نہیں ملنا بیٹھ مٹی دے آ کے قبری جا کے
 دنیا مرکب مومن راکب سرور وصل اللہ علیہ وآلہ وسلم) دا فرمان کمر بیان
 جیہڑا اینوں حق تے مڑے جیہڑا حق دی راہ تے چلے ہاردا ہوتاں رکھ دھیان
 بعد مکیاں ہو کے رہی پچھے رٹا مسیباں جوں سنان
 قصور مندا اے مرد عاشق وارسی توڑ نشان دتا جہان
 تینوں کیڑ نیں کیڑو تیرے، مگر تیرے نے پھڑے ویسی سرے
 بیشکل ہوگ بچا اوہناں نصیب ارہندے تیرے گردے بڑے چڑے
 جے من لیندوں نہ کرنے پندے تیرے تینوں درد کے نیاں کرے
 قصور مندا ایس تیری خودیوں نیں خود دے دے چلے کرے ڈانٹیں ڈرے
 پہلا بول اُستی جہاں پیا سینے دج رٹ کے کناں دج کھر کے
 توں ایں توں کر بھتے جاندے یارو سدھی سرے کے رابے چڑھ کے
 ایہہ لوگ مگر لیکرے اُدھ دے آگوں نیں رہندے پھونڈے، لٹن پھڑکے
 قصور مندا ہے خطرہ ڈاڈا اپنا کلیر دھڑکے، تے دل پھڑکے
 سجن دے دل رڈے جیہڑے ہو محبت راہ محبت عشق سبای
 بحر عمار دج روہڑ گئی یارو عزت تے وڈیائی ہنڈ نہ آئی
 سستی دانگ گئی آں قفل دج پچھے ڈھولن ماہی جان گواہی

میں جھٹلاتے لوگ سیانے سن کے میرا جھپٹا کر نچھٹرا
 جانن جان پچھاں نہیں کر دے سخن سناندا جھپٹا بولدا کھٹرا
 جس آوازوں ہر پاسے آوازے دسدا نگری کھٹرا مہار و ہٹرا
 قصور مندا بن رحمت رب دی ہوندا نہیں نہیٹرا اہم بیندا جھپٹرا
 ایس دنیا دے میلے اندر بھر مردانہ رہیں ... بھل نہ سہیں
 سجن با بچوں غیراں کولوں دکھرا ہو کے رہیں ... چھپ کے ہئیں
 جو کجھ آکے مالک تینوں حکم مرے سے سہئیں اکوں نہ کئیں
 قصور مندا تن من دا صدقہ راضی ہو کے دئیں ہٹ نہ رہیں

ملیا یار نوں یار سی جس راتیں عاشق اکھ دے راتاں چوں رات سوہنی
 خزاں دل سہاگ دے راگ گاؤن اکھن آئی محمد برات سوہنی
 ملک صل علی سترنگوں بولن اگے بن کے کھلی جماعت سوہنی
 قصور مندا اکھ سوہنی اے ذات ربی اکھے رب محمد دی ذات سوہنی

قصور مندا

باب محمد

مکار بجات

حمید آباد کن سمجھ کے پاکستان تے پیوں لاور بجی اٹھو
 نسبیاں وار نہیں لہجی تینوں وج چھب جوڑی منور، جھلے نی طور
 ہر ہر ماز حاس تیرے دے اڈ گئے طوطے بھور، ڈٹھا ای لاہور
 آدم پور، ہواڑہ قصور یا کر پٹھانکوٹ تے غور، چاہنا این کجھ ہور

مسلمان بہادر سپاہیاں جیڑے مورچے ملے قدم نہیں ہلے
 نشان حمیدی عزیز بھٹی نے کھاں دے جلے جھلے، اک لگے
 سنے سینا تے جزل چودھری کھا بو تھی نے کھلے، پرت نی جلے
 قصور مند ہر ملک اکھدا اے ہندو جھوٹ مار دے، ہن ایہ نو گئے

پاکستان پاک ملک دا ہر سپاہی اے شیر، بٹے دلیر
 میدان پیاتے ویکھ لیا ای لا دیندے لاشاں دے ڈھیر نہیں لاند دیر
 فوجی تیرے اجڑاں وانگوں کر قیدی کئے بتھیر، غساریاں گھیر
 قصور مند جے فرق رہیا ای اک واری ملک کئے فیر، کہ کے چھیر

کلام قصور مند

مولانا ہیں تیریاں قدرتوں دے آدے صفت نہ و بیج شہار تیری
 رحیم کریم قہار جبار توں نالے شان ستار غفار تیری
 عقل علم مجبور قصور مند، رونق و بیکھ مولا غاظر یاری
 تیری صفت کی کراں میں یا مولا تیریاں قدرتوں و بیکھ حمیدان ہنساں
 فقے دے و بیج چمکدا نور تیرا، و بیکھ و بیکھ پیا حمیدان ہنساں
 طاقت ناہیں داغ توں سوچنے دی کدی حیوان تے کدی انسان ہنساں
 کراں و لبیاں دے کھول قصور مند، کدی بڑھاتے کدی جوان ہنساں
 ایہ صفت ہے صفات والہے دی صفات والہا رب رحمن میاں
 اکھاں فیہ میں نعت رسول تائیں، خاطر جس دی کی چہاں میاں
 خاطر اوس دی باغ گھزار سارے آیا جس دی شان تہہ آن میاں
 کمر اوسدا پڑھ قصور مند تیری، ہوئے صاف زباں میاں
 پہلی تسلیم کمر والہے دا گیا مومنا! حب سدا تیزی
 دکھ ایمان ہن آل تہہ آن اتے، جاٹے زندگی نہ بے کار تیری
 کریں یاد و بیج بھیڑاں تے مشکلاں دے، مدد حیدر کرا تیری
 پھڑ پھڑ تن دا دامن قصور مند، انت لائق بیڑی پار تیری

کسے نوں بندگی عبادتوں بخشیاں سو، تصور مند نوں دان قیصر دا اے
 توبہ توبہ میں ادبناں دے راہوں توبہ پان چھل دی جنہاں زبیر طری ہوئی اے
 تیز دھار گفتار زبان رکھی خشک بولے تے طبع مٹری ہوئی اے
 ادب خلق دے مک تقیں گئے داسنجے بے خبر حاسدگی چڑھی ہوئی اے
 اپنے جہاں خورزن کہن تصور مند اکیدی گل کھڑی ادبناں پھری ہوئی اے

ش شریع جے ملاں سمجھا دی سی پے عشق دی یا نگ سنائی کاہنوں
 رہناں سی کفر دانام جہاں اڈتے مولا علی شمشیر چلائی کاہنوں
 بندگی کیتاں جے نجات بلدی گردن امام حسین کٹائی کاہنوں
 ملے مومناں دوزخ تصور مند اکلمے نبی دی ملی دھوائی کٹاہنوں

ع عاشقانہ جتھے جنگ ہونڈے دسو آدہ ہے یارو میدان کپڑا
 بال قیدی تھیں جتھے ہون قیدی دسو آدہ ہے یارو تہذیب کپڑا
 لکے قیدیوں ملک دا ہو مالک دسو آدہ ہے یارو بندیاں کپڑا
 جتھے حرم ہما نہ ہو دے کوئی تصور مند ہے آدہ چہاں کپڑا

ع عشق دریا پیارے ٹھاٹھاں نتا رواں دی لگے ہاتھ کتھوں
 کہن پار جو کشتی تار میری ادبناں سیاں دا بھے ہاتھ کتھوں
 دیتے ہر فراق دی ہر اندر ہو دے کرم مال اکڑ جھات کتھوں
 بچتے تڑت چاہیر تصور مند ہو دے رانجھے دا بالانا کتھوں

و وصل نصیب جے ہو دے میرے ہو دے ایڑی بلند برات کتھوں
 والی بلخ بنارس دے کسے قیدی جتھے سوہنی دج گجرات کتھوں

طرح

(3)

لوہب تے طے دی باندری نے جدوں آدج تمچڑا پادتا
نفس قلندر نے پکڑ نہتوں درد تے مینوں پنسا دتا
کدھرے گاواں تے کدھرے پراں پیریں نگہ نگ دانن سکھا دتا
نصرت مندا نہ ونڈیا راہ رب دے، دولت علم سی سخن خدا دتا

پٹے گئے مینوں ای بھگتے نے ہو رہی کہنوں میرے دکھ دی اے
مٹھے غماں دھوں کس دنڈے نے کیتی سا بھڑ نہیں کیسے سکھ دی اے
میں نکرمی نوں درداں دے پنڈھ ملے نہ لے گدے نہ آتھر سکھ دی اے
نصرت مندا الیں بندے بخت کوں میری جیونیاں بند نہ چھڈ دی اے

میں کو بھی کوچی وصفوں عیب تک نہ درتوں تہجناں ایں
ذکر زبان دھیان رہے گا دل تیرے جدوں موت تے ہر تے وچناں ایں
میریاں اکھیاں روئے تیرے دیکھنے ولوں نہ رنجناں ایں
میرا ملک ایں تے قصور کی آں میں غیب ملک میرا توں ای کبناں ایں

آج جتوں تک دھڑاے دوڑ تیری ایتھوں تیکے تے دوڑ جیوان دی اے
خواہشاں دھج کرنا ایں پیا عمل ایسے پیا اکھنا ایں حرکت شیطان دی اے
نہ پوزہ نہ سوج دا بادشاہی تینوں اشرف الملوک دی شان دی اے
اے بندہ بھی نہیں نصرت مندا کدھر رہے دوڑ پر فائز الہیاں دی اے

رباعیات

(4)
(73)

رہے رب دانا موتا ہونا یاد رکھ ایہ روٹپ شتوپ تیرا
انج حرص طوفان دیاں جھانجھیاں مچ ہو جانا پھٹکا پھوک تیرا
ایہ وی بھل نہیں اک دن کھل جانا اس عیاں والا صدق تیرا
بن پاٹا پاڈیاں کریں گلاں قصور مند اہل ہے وچوں پولا پھوک تیرا

(۲)

دنیا دار تے دنیا دا ہے طالب قابو الیں دے پیر فقیر دیکھ
بھیس بدل درویش داد الیں کہ کے پٹے پال دے پیٹ سریر دیکھ
لکھاں کن پڑا کے نے جوگی اکو را بجناسی جیہڑا ہیر دیکھ
ہوندا مرد کوئی ورنہ قصور مند جیہڑا پیارضا تقیر دیکھ

(۳)

دنیا ہن ہن اس ملے اکوں ایسی دیتا تے جس دا آون ہوندا
پالیندی جنجال دے حال ایسے خبر نہیں آزاد جے پون ہوندا
بے چین الیا دن رین کر دی نیند رکھ دی فیر نہیں سون ہوندا
بھلیاں بھلیاں دی الیں بھلت گلاں قصور مند کھڑا لے بھلا کون ہوندا

تعلقات

(5)

نما پیلوں

(1)

راہ رب دی بجھد اچری اپنی او بجھد کوئی راہ نہ پیلوں
 کہیں خود ما خود نہ ہو کہیں کہیں کیوں نہ ملے خدائے کرم تے قدم نہ لکھ پیلوں
 فتنہ نہ تے تھکے فتنہ تیرے اک تھم تے قدم نہ لکھ پیلوں
 مزار اللہ ہے یہ کہیں قصور نہ اصراف لکھ لکھ پیلوں

(2)

کون موڑا تیرے آں پہا نیاں نوں جیویں چاہیں سائیاں توہیں کری جاناں اپں
 نہ ہویاں نوں کریں ہوئے فناہ کریں اکڑوں چک لیں کدر سکھری جاناں اپں
 کئیوں دے بھرے کچھول ڈوہل دیویں اکئی بے امید کا سے بھری جاناں اپں
 کدے میگناہ نہرا پاندے کدے قصویاں نوں کردا بڑی جاناں اپں

(3)

حسد لبض دے دلیں وچوں لیں جان دے خلقت دی جھوک و سائی جنہاں
جین دی خوشی نہ مرن دے غم رکھن آس دے مشکل کشائی جنہاں
رکھی طلب نہ تخت حکومتاں دی سینے عشق ہے مصطفائی جنہاں
رب ادہاں دا ادہ دب دے ہوئے تصور مندا رکھی خودی نہ دج خدائی جنہاں

۹

جیرا پھیرا دا پھیراں فیرا دنا اے آوندنا ہتھ لیسین دا ہتھ ای نیں
پٹھے پھیر گرا ہی دے پھیری جا نا نکلا جد تیکر شک دا ہتھ ای نیں
نکل جائے ہتھ تان کچھ پو دے مٹھ لگ لگ ادہ ہتھ فیر پھیرا ای نیں
آیا ہتھ جد ہتھ تصور مندا، پھر پھیری فیر کوئی کتھ ای نیں

۱۰

دینا دار دنیا دی طلب اند، دوڑ دوڑ کے تے پئے ہانک دے نے
مراڑ دی مار تراڑ اندرا کی دو جے نوں پھوک دے جھوک دے نے
ٹھنڈی جان انسان رحمن لٹن جنہاں لٹے محمدی شوق دے نے
قصور مندا بنی دیاں عاشقاں تے مولا رحمتاں پئے تہک دے نے

۱۱

بھڑ جھڑ پیاکہ اجمڑ پھیرا، اے اصل ہڈ سجن اج پڑ دے ناہیں
کلمہ پڑھ کافر مسلمان ہونڈے، کفر لوک اج دلاں وچوں کڈھ دے ناہیں
کتے پئے جادو اگوں بندہ بہہ جائے اوہ کتے فیر بندے نوں وڈ دے ناہیں
اپہ کتیاں دی عادت ہے قصور مندا، بندے بیٹھے بندے نوں چھوڑ دے ناہیں

۴

گل نئے آج

(8)

توں ویکھ خاں کی سی کل تے آج کیہ لے ایسے گل توں کردھیان اندر
سو دے حق دے جتھے پئے تلک دے نے کھڑاں پینیاں ایسے دکان اندر
جتھے شاہ وجود اتخت کردا، اٹو بولے ایس مکان اندر
قصور مند کیوں اکڑاں کریں اینویں سدا رہنا نہیں ایس بہان اندر
اپنے آپ نوں چنگا سمجھنا ایں ہو رکوئی نہیں تیرے دھیان اندر
اویں لکھے تے نہیں اعتبار تیرا جو قرآن والی داستان اندر
رہنما رب تینوں اڈوں یاد ناہیں پھر میں خودی دے جدوں میدان اندر
رہنا میں نہ توں قصور مند اڈیرے دوہاں اوڑک قبرستان اندر

درد

جس دن ہوش میں سنبھل اے کیتی بھن کے پڈ نہ کار اے جی
 کدے نیکی داکم ناہیں کیتا، کماں متندیاں نال و ہار اے جی
 کھندے شہر دے لوک نالائق مینوں اکھن آدمی ایہہ بیکار اے جی
 قصور مند میرا مولا فضل کدے بندہ تیج کئے تے گنہگار اے جی

گلاں درد تھیں کہاں میں رب جانے نہ کوئی شاعری دافخر بخار اے
 قدر سخن دی منصف جانے نے جانے سار کیہہ جو گنوار اے
 سونا کول صراف دے جائے جدوں دیکھے پیا کسوٹی تے مار اے
 قصور مند اکھن بکواس کرد اسن والیاں دی ایہہ گفتار اے

آپے سنن گے دلاں تے کن دھر کے تیرے وانگ جو دکھی دکھیا رے جی
 دلا جھڈ توں پراں قیاس ایسے ایویں ضائع نہ وقت گزار اے جی
 قصور مند جو کیسے نوں مند دے نے مندے آپ گئے رب دی مار اے جی

قصور مند

کچھے گل دے گل کٹائے کسکیاں

سولی چاہر منصورہ نوں ساڑیوں نے پھپھاندے گل تے چھپی رہی ناہیں
 کر بل وچ گل حسیں کیتی کیسے ہو کر کرنی گل اچھی ناہیں
 سدا سجری رہے قصور مندا گل عشق والی ہوندی بھی ناہیں
 کسکیاں نے پڑھیا پڑھایا، اودھلا نہیں علم آیا جس نوں علم اودھلاوے دے تھا
 کئی آباد گمراہ نے اس دی یادوں، ادھ برباد ڈٹھے جہاں نوں بھلدا
 کسکیاں دے لاد لڈا کھیدا کے وچ جھولیاں اک پاس پیاں قیر تھلدا
 کر بل رکے پھل قصور مندا، عرش فرش وی جہان دے گل دا

منج پناہ اودے خدا تے جہڑا پنجاب دا نہ غلام رہی ..
 پنجابنا ای نام حوض کوثر، دھڑا دھڑ پنجاہ چل دا عبام رہی
 شیخ نے فیض دے گنج نیچے خاص عام اتے فیض عام رہی
 قصور مندا پنجابنا ای نام ایسا لکھے نام جہڑا اودھلا نام رہی
 ایہہ پتہ ای جنتوں تکل آیا! آدم کھا ہا جیل کے راک
 توں کئے مانیاں کھانا این تے نیر چاہنا ایں چل جنتیں سا
 ادھ ناہیں سی کلمہ محمد دا پڑھن والا، تانیں بھل گیا میں نہیں کھب
 قصور مندا محمدی بول کلمہ ایہو سندے جنت دے

آقا گالیاں سن مخالفان توں رہیا جام محبتاں پھر دا اے

کی بیشی نہیں ہوئی وچ تنگیان دے

ایہہ بھی سنیا محمدی عاشقاں نوں کوئی فسک نہ حشرے صور داے

نام بدنام منصورہ دا اے

گھٹ جاندرے راز تھپتاں دا علم کتاباں دے تانا جھڑا

کسے نوں کول بلائے تے دکھائے دیکھیر کوئی بیوش جلوہ دیکھ ڈردا اے
کسے نوں اُکے گھر پیا آپ ملدا کسے نوں دسا ہند دیکھ دُردا اے
کسے نوں ہس ہس لادنا نال سینے کسے دے گھر آیاں گھور دا اے
کسے لالیاں نوں پیچھے دے سوئے امور دیکھ کوھرے پیر جھوکر دا اے

سو دے میراں دے عشق بازار انداز تھے مفت نیازاں کون دُردا اے

کارے مت لنگ نہ پت چھٹے پاکے کھنڈیاں جہاں نوں کھنڈ دا اے

جہاں چکھیا اے لطف نگاہ دلبر، بجلا سواد کھانیاں کھنڈ دا اے

قصور مند جس پریم دی جوگ جٹی، پتھر دیکھنے نہ چھیری سند دا اے

س نکھ کے دا نظرو ج آدنا میں، آپیں ہونے تکلیف تے جرن اوکھا

کوئی دے تے کھائیے سواد آدنا لے، پر کسے دی تلی تے دھرن اوکھا

مر گیا نکل گئی جان تکلیف کاہدی، جیوندی جان جہاں وج مرن اوکھا

آسان زبان تھیں سخن کرنا، قصور مند پر ہے کرن عمل اوکھا

اثرن المذوق دی شان انسان اپن توں، لکھ نعمتیاں جوانی بھی سی

ہستی دے ملک ولایت اندر حکومت تیری، تیری سلطانی بھی سی

گھڑ بڑ ملک، بیج گیا غدر کیوں عقل علم فوجاں تیری، نگراں بھی سی

قصور مند ایہ ہے قصور تیرا، کیونکہ پر تیرا، تیری گھسبال بھی سی

بندہ جمیا چھوڑا تے عمر دڑی، بندہ دودھ پاتے عمر گھٹ دی اے

بندہ چارھدا حرص چاریاں توں، اوھر موت پئی قبر پٹ دی اے

بندہ خوشی تے عیش رت عید چاہندا، اوھر موت پئی سیویاں رٹ دی اے

قصور مند آسان لمیاں چین دیاں ایتھے خبر ناہیں، پل جھٹ دی اے

کسے جنکلاں دے وج کسے منگل، کسے وگدیاں کھوٹاں نوں پوردا اے

کسے نوں مال اندر مال کیتا، حال منگ تھیں تنگ رنجور دا اے

ولہ صبری بے پرواہی

اہ بے پرواہ ، پرواہ نہ بنا ڈا حال تک کے ماندا ہندا جاندا
 ورس نوں چند تر سے پی اہ تر سداں نوں ترساندا ترس نہیں کھاندا
 بھانہ بھڑ بھڑیوں بھڑکن بھائی اہ تیل بکدی تے پاندا نہیں گھجاندا
 تصور مندا کون جانے تینوں اچا شان اوہنا ندا شوق جنہا ندا
 سکھیں دسداں پتہ نہیں لکدا جانن جہاں نے لائیاں . پون جداٹیاں
 پیڑاں ہن جرمیدیاں ناہیں زوری پون دھاسیاں نہ رہن چھپائیاں
 حضرت عشق دا پے پرچھاواں بھل جاوَن وڈیاں تے چودھرائیاں
 تصور مندا لکھ تھیں چگیاں بھڑالیں آگاں لنگائیاں ایہہ پوریاں پائیاں
 عاشق ہوئی جو عشق دا پیڑا درووں کردا رہندا پک نہ بہندا
 لہتی چڑی نوں جانے ناہیں بھاویں لوکی کہندا لنگ نہیں رہندا
 طعنے ہود ملامت تہمت سب سرے تے بہندا نرم نہیں پیندا
 تصور مندا ہن چھڈ وڈیاٹیاں پانی ہو پیا دہندا نیویں نوں لہندا
 حن عشق دی جگ دے اندر بارہ ہودے لڑائی نہیں کسے مٹائی
 حن مندا نہی ککن دیندا عشق نوں جائے دبائی تیغ نوں فداہی
 عشق فلاں قتل ہودن نوں رکھے سیس نوائے نہ بچھاں ہٹائی
 تصور مندا اہ بھڈی مکی تیغ عشق نے پائی . اوج خدا فی

نون بکن دا ہونا پیندا لایاں گل مہنا پے سوکھا جاپے
 بیش آتے ہوش عقل نون لیندا پیلے دہا پے مازا پھاپے
 کوشت پوست پڑا دا ویری سب ہونی جند پاپے لایاں لپے
 قصور مند اسمھا دن دا لے سر تے کوکن ما پے پے میا پے
 نہ میں یاد نہ یاری لائق روندے میں ترے ایسے عتے
 سجن دی محبت باہجوں جاندے ساہ نکتے کاہنوں جے
 ورتیری کسے ناہیں کہنی نہ پڑیاں نہ چھتے ، بناں تے
 قصور مند اتوں آساں اندر کھیں دا عتے ملے رات پئی تے
 اصلی مرداں داکم ناہیں ہتھاں تے ہتھ دھر کے بہناں ہر کے
 جس ویلے ادھ پی لیندے نے جام محبت بھر کے درشن کر کے
 اڈوے ناہیں جاون سدھے منہ موت نون دھر کے نہ دھندلے کر کے
 قصور مند باقی زندگی ملدی عشق دے شہ تر کے پہلوں مر کے

گنہگار بیمار و چارہ عاجز، بندہ ہاں غریب توں طیب

تیرے درد و غم کو دی بس نہ کر دی جیب ہے نجیب

عقلوں علموں و دیر تیری دس شاہ رگشیں قریب ایہ گل عجیب

مذا ہے چنگا کرے قصور سی و نصیب صدقہ حبیب

کچھ

اپنی پیرائیں لٹ رہی تیرے گھر آگئی ہور نہاں
لاؤں کی کرکھی بیٹھے پھر گیا اے ایسہ دلال و اچھو نہاں

گھٹ شور نہاں

پہلے تو بیاں بنی نہاں پور پور کر کے گور نہاں

مصور نہاں

تھوڑے اجنبال خطے موت نے زندہ اجنبال کی کہ گور نہاں

گھٹ جانے والے محتال اور غلام

عیب میرے تک منوں چالابیا ساکن یا ر آشنادان بہن بھوان
تیرے باجھوں کوئی ناہیں میرا کنوں حال سناواں کسے نہ بجاواں
اکو دسدا بوا تیرا بندہ ہاں منتقاواں کہتے
تصور مند تصورال اندر پھراں ڈولیا ڈاواں ٹھوکرال
چل چل پئی تل کھر دکھی جیون توں ہمتہ دھو نہ ذرا کھلو
تیرے نالوں چنگے چنگے لکھاں گئے نے ہو اک نہ دو
دنیا ساہ سکھاں دا نہیںوں اکو لوری لو ۔۔۔ جیٹھ کی
تصور مند چکھ لئے ذائقہ موت دا ایتھے آیا ہو مرے
دنیا لئے دنیا داراں ار سنگار لگا کے روپ دکھا کے
بھلے بھلے اسیں کئی طراں دتے نتر جادو پاکے ورق لگا کے
لکھ لکھ جھڑکاں طعنے دیندی پنچے پونچے ویتج پٹا کے گھر
تصور مند کئی تیرے دانگوں روندے پتے پاکے نال

دنیا داراں نال کچھ گلاں

دنیا نام جدا کد سگی توں کیوں اکھیں میری ، نال دلیری
رنگ بیزنگ لکھ شاخ حسن دی موت چل دی ہیزی جائے نیڑی
اچے وی سمجھ نہیں آئی تینوں ہوئی عمر وڈھیری
تصور مند ویتج دنیا میٹوں نہ تیر نہ ڈھیری
میری میری اکھیں جانا این سمجھیں نہ ویتج نادانی چیز بیگانی
روپ رنگ شکھار چھوڑ سدھائے نہ ادا رہی جوانی ، رت نہانی
کالیاں تے سفیدی آئی مرجایا پھل پشانی رہی حیرانی